

ЗВЯЗДА

ОРГАН ЦК І МЕНСКАГА АБКМА КП(б)Б

№ 7 (6284) | 9 студзеня 1939 г., панядзелак | ЦЕНА 10 КАП.

ВАЖНЕЙШАЯ ДЗЯРЖАўНАЯ І ПАЛІТЫЧНАЯ СПРАВА

Сёння мы публікуем Зварот ЦК ВКП(б) і СНК СССР да ўсіх партыйных і савецкіх арганізацый, усіх большэвікоў, партыйных і беспартыйных, да ўсіх грамадзян СССР аб правядзенні Усесаюзнага перапісу насельніцтва. Гэтым дакументам партыя і ўрад яшчэ раз падкрэслваюць якое велізарнае палітычнае і гаспадарчае значэнне на дачыну вядучага перапісу.

Восем дзён асталося да пачатку гэтага важнейшага народнагаспадарчага і палітычнага мерапрыемства.

У адрозненне ад капіталістычных краін, дзе перапісы служаць для павелічэння падаткаў па працоўнай масе, для ўмацавання падрыхтоўкі да ваенных і савецкім Саюзе перапісы насельніцтва накіраваны на дапамогу палітычнаму і гаспадарчаму будаўніцтву народа, на ўмацаванне магутнасці і абароназдольнасці сацыялістычнай дзяржавы.

Даны перапісы ў СССР паслужаць базай для планавання далейшага ўздыма народнай гаспадаркі і культуры. На аснове гэтых даных дзяржава будзе ведаць, колькі трэба пабудавач новых прадпрыемстваў для вырабу грамадска шырокага спажывання, колькі трэба пабудавач новых школ, больніц, клубаў, ясель, жылых дамоў, магазінаў і т. д.

Матэрыялы перапісу разам з тым з улікам красамоўнасцю расказваюць аб велізарных дасягненнях краіны сацыялізму, аб выдатных зменах у класовай структуры нашай грамадства, аб вырасце лідэраў і роўніц культуры, аб радасным і шчаслівым жыццём савецкага народа.

У ярых лічах перапісу ўвесь свет убачыць велізарную перавагу сацыялізма перад капіталізмам. Усё чацвёртае яшчэ раз пераканае, што наша краіна — адзіная ў свеце, дзе няма беспрацоўя і галечы, дзе з года ў год наўзвышае расце лік насельніцтва, палітэлічнае яго добрабыт, дзе перад кожным грамадзянінам шырока адкрыты шляхі для развіцця сваіх здольнасцей і талентаў. Яно яшчэ раз ўдзіць бліскучыя рэзультаты ажыццяўлення ленынска-сталінскага навінаўнага палітыкі, росвіту гаспадаркі і культуры ўсіх народаў вялікага СССР.

Лічы перамога сацыялізма будучы мабілізаваць працоўныя масы краіны каля горада і вёскі ў закліку ворагам чалавечы — фашызмам, ненавісным капіталістычным лядам.

На БССР з кожным днём усё шырэй і актыўней разгортаецца падрыхтоўчая работа да перапісу. Тысячы агітатараў праводзяць у гарадах і вёсках вільную агітанды-масавую работу, расказваюць насельніцтву аб азначаным надыходзячым перапісу, аб паралелю зааўнення перапісных лістоў.

У Віцебскай вобласці праведзены ўжо 5.371 сход, прысвечаны перапісу насельніцтва. На гэтых сходах прысутнічала 448 тысяч чалавек. У раённых вобласці выхалі ўдзельнікі спецыяльна накіраванага агітпрабу. Яны наведваюць 13 раёнаў, дзе будзе растлумачаць насельніцтву азначаны перапіс і як ён будзе праводзіцца. Яны будуць таксама дэманстраваць кінофільмы «Вялікі шпэт», прысвечаны Усесаюзнаму перапісу насельніцтва. Ва многіх клубах, дамах сакультуры, хатах-чытальнях, тэатрах вобласці працуюць казусьцінавыя пункты, добра праінструктаваныя таварышы даюць насельніцтву вычарпальныя адказы на іх пытанні.

У Віцебску на радзе прадпрыемстваў адбыліся масавыя палітлі на тэму аб перапісе. На пачаткова-трыхадзіннай фабрыцы «КІМ» на палітлі прысутнічала звыш двух тысяч рабочых і служачых.

Актыўна разгортаецца падрыхтоўка да перапісу і ў Менскай вобласці. Партыйныя кадры добра вывучылі інструкцыі аб паралелю зааўнення перапісных лістоў, праводзяць масавую работу сарод насельніцтва. У Пухавіцкім раёне агітатары і камісіі садзейнічаюць правядзенню гутаркі з насельніцтвам аб перапісе. У хату-чытальню Пудзішка-

Аб правядзенні Усесаюзнага перапісу насельніцтва. Зварот ЦК ВКП(б) і СНК Саюза ССР да ўсіх партыйных і савецкіх арганізацый, да ўсіх большэвікоў, партыйных і беспартыйных, да ўсіх грамадзян СССР.

Растлумачэнне Совета Народных Камісараў Саюза ССР, Цэнтральнага Камітэта ВКП(б) і ВЦСПС аб спяганніях за спазненне на работу.

ПАРТЫЙНАЕ ЖЫЦЦЕ:

У дапамогу вывучачым гісторыю ВКП(б).

Б. Бурдэлаў — Аб кнізе Леніна «Дзве тактыкі сацыял-дэмакратыі ў дэмакратычнай рэвалюцыі».

А. Якута — Дапамагач індывідуальна вывучачым гісторыю ВКП(б).

А. Націян — Райком не кіруе сваёй газетай.

Е. Краснабова — Катасная пярвічная партарганізацыя.

АРТЫКУЛЫ:

Д. Аксельрод — БССР павіна стаць магутнай базай каучука.

Х. Шнляр — Пашырць правы майстраў.

Р. Сырын — Вопыт перадавікоў па эксплуатацыі вагонаў.

А. Басмертны — Створым самадзейны сімфанічны аркестр.

Н. Нумон — Пастаювы, які ператварыліся ў пустыя папарты.

Маленкі фельетон. С. Краўцоў — «Кіпучая дзейнасць».

ЗА РУБЬЖОМ:

Наступленне рэспубліканскіх войск на Эстрамадурскім фронце.

Іспанская кампартыя аб чарговых задачах рэспублікі.

Германія рыхтуецца да новага захватніцкага атак.

Вызваленне Тома Муш.

УСІМ ПАРТЫЙНЫМ І СОВЕЦКІМ АРГАНІЗАЦЫЯМ, УСІМ БОЛЬШЭВІКАМ, ПАРТЫЙНЫМ І БЕСПАРТЫЙНЫМ, УСІМ ГРАМАДЗЯНАМ СССР

АБ ПРАВЯДЗЕННІ УСАЕСАЮЗНАГА ПЕРАПІСУ НАСЕЛЬНІЦТВА

Цэнтральны Камітэт Усесаюзнай Комуністычнай Партыі (большэвікоў) і Совет Народных Камісараў Саюза Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік падкрэслваюць велізарнае палітычнае і гаспадарчае значэнне пачынаючага 17 студзеня г. г. Усесаюзнага перапісу насельніцтва.

Усесаюзны перапіс насельніцтва павінен быць праведзены арганізавана, без адзінага пропуску, без памылкаў; ён павінен даць поўную і дакладную карціну колькасці і саставу насельніцтва СССР.

ЦК ВКП(б) і СНК СССР абавязваюць усе партыйныя і савецкія арганізацыі забяспечыць усмерну дапамогу работнікам перапісу і прыняць усё неабходныя меры, каб Усесаюзны перапіс насельніцтва быў праведзены ўзорна.

ЦК ВКП(б) і СНК СССР заклікаюць усіх партыйных і беспартыйных большэвікоў, усіх грамадзян СССР садзейнічаць работнікам перапісу насельніцтва ў ажыццяўленні гэтай Усесаюзнай справы.

Цэнтральны Камітэт ВКП(б) Совет Народных Камісараў СССР.

8 студзеня 1939 года.

РАСТЛУМАЧЭННЕ

Совета Народных Камісараў Саюза ССР, Цэнтральнага Камітэта Усесаюзнай Комуністычнай Партыі (большэвікоў) і Усесаюзнага Цэнтральнага Совета Прафесіянальных Саюзаў

АБ СПАГНАННЯХ ЗА СПАЗНЕННЕ НА РАБОТУ

Пры выданні Пастаювы ад 28 снежня 1938 года «Аб мерапрыемствах па ўпарадкаванню працоўнай дысцыпліны, паліпашчэнню практычна дзяржаўнага сацыяльнага страхавання і барацьбе са злоўжываннямі ў гэтай справе» СНК СССР, ЦК ВКП(б) і ВЦСПС у пытанні аб спазненні на работу выхадзілі і існуючай практыцы і дзейнацтвах у прадпрыемствах і ўстановах правілі ўнутранага працоўнага распарадку, згодна яким спазненне лічыцца з'яўка на работу не пазней, чым на працягу 10-15 минут пасля пачатку работы, а прыход на работу пасля гэтага часу лічыцца прагулам.

У сувязі з паступаючымі запіскамі Совет Народных Камісараў Саюза ССР, Цэнтральнага Камітэта Усесаюзнай Комуністычнай Партыі (большэвікоў) і Усесаюзнага Цэнтральнага Совета Прафесіянальных Саюзаў растлумачаюць:

1. Спаганні за спазненне на работу без уважлівых прычын, якія прадугледжаны артыкулам 1 Пастаювы СНК СССР, ЦК ВКП(б) і ВЦСПС ад 28 снежня 1938 года, павінны прымацца за спазненне, не перавышаючае 20 минут пасля пачатку работы ў прадпрыемстве або ўстанове.

2. Работчы і служачыя, якія без уважлівых прычын з'явіліся на работу са спазненнем больш, чым на 20 минут, да работы не дапускаюцца, лічыцца прагульчымі і падлягаюць неадкладнаму звальненню.

Пракурору Саюза ССР даны ўказанні аб індывідуальным прызначэнні да судовай адказнасці кіраўнікоў прадпрыемстваў, устаноў, пашаў і аддзелаў, якія ўхіляюцца ад правядзення адпаведных мер і накідаюць беспарнальным парашальнікам працоўнай дысцыпліны.

ЗАПАўНЕННЕ ПРАЦОўНЫХ КНІЖАК

ГОМЕЛЬ. (Нар. «Звязда»). На буйных прадпрыемствах горада — Гомельскай машынабудавальнай завод імені Кірава і інш. — пачалося зааўняенне Працоўных кніжак.

6 студзеня ў 12 гадзін дня чытальніца завода імені Кірава зааўніла рабочыя кніжкі.

Першым падыходзіць да стала для зааўняення кніжак бацька і сын Брусавікі. Бацька працуе на заводзе мадэльшчыкам з 1894 года, сын — з 1918 года. За гэты час Брусавікі-сыны паспеў вырасіць з рабачага рабочага да майстра. Выярафія старога кадравіка Брусавікі-бацькі — гэта гісторыя росту і развіцця завода. Весты аб зааўнячым і ўзнагародным з'яўляліся не малое месца ў яго Працоўнай кніжцы. 67-гадовы Брусавікі адчувае сябе

ЛЕПШЫЯ СТАХАНАўЦЫ УСТАЎЛЯЮТ У ПАРТЫЮ. Партарганізацыя магілёўскага аўтамабільнага завода імя Кірава прымае ў партыю «стаканаўцаў» у рады ІКІФ.

КОНКУРС НА ПЕСНЮ, ПРЫСВЕЧАНУ ВЯЛІКАМУ СТАЛІНУ

Упраўленне па справах мастацтваў пры СНК БССР сумесна з прэўленымі саюзаў савецкіх пісьменнікаў і кампазітараў БССР абвясцілі конкурс на напісанне тэкстаў і музыкі для песні, прысвечанай правядзенню вільных вільных Сталіну. Конкурс праводзіцца дзвума турамі: першы тур — на напісанне тэкста — з 15 студзеня па 15 красавіка і другі тур — на напісанне музыкі на прынятыя тэксты — з 25 красавіка па 25 жніўня гэтага года.

Тэксты і музычныя павінны быць высокамастацкімі творами, адлюстроўваючымі любоў і бязмежную адданасць

На канферэнцыі настаўнікаў

Учора другі дзень прадаўжалася нарада настаўнікаў Сталінскага раёна горада Менска. У спрэчках па дакладу загадчыка аддзела агітанды і прапаганды Сталінскага РК КП(б)Б тав. Прусіна аб вывучэнні марксісцка-ленінскай тэорыі і па дакладу загадчыка Сталінскага райнага тав. Сімончыка настаўнікі адналічкі рад неадхопалі, якія ёсць як у адносінах канкрэтных практычных дапамогі вывучачым «Кароткі курс гісторыі ВКП(б)», так і ў рабоце школ раёна.

Паслякошачы вучні школ Сталінскага раёна ў першым паўгоддзі бягучага года скардае 76,8 проц. Гэта гаворыць аб тым, што органы народнай асветы, пачынаючы ад райнага і калчальні Паркамасветы, яшчэ не ўзначалі сапраўднай барацьбы за якасць выхавання-вучаўчай работы ў школах.

Лепшая па дасягненні ў раёне 4-га сярэдняй школы дала 87 проц, што невялікае лічбам з дэвальвациям. А ёсць школы, якія далёка адсталі і ад гэтага працэнту (7-я школа — 67 проц, 22 школа — 57 проц, і т. д.).

Района, які кіруе 16 школамі раёна, за ўсё паўгоддзе правёў дзятвавую праверку ўсёго толькі двух школ. Гэта сведчыць аб тым, што райна Сталінскага раёна ўсё яшчэ лічыць сябе ў стане арганізацыі і не зааўняе неабходнага большэвіцкага кіраўніцтва школам.

Асобнай увагі заслугоўвае наступленне на народзе агладчых гарана тав. Праўдлішчыка. Настаўнікі Менска не памятаюць такога выступлення кіраўнічых гарана, якое папачам аздаволілі іх і на гэты раз тав. Праўдлішчыкаў рашыў астацца верным сваёй тэорыі — пераважваць з пустага ў парожняе. Больш таго, у сваім выступленні ён дапусціў яўна адны партыйныя выпад супроць справядлівай крытыкі ў друк.

«Крытыкуючы» работу інструктара-металіста райнага тав. Белановіча, тав. Праўдлішчыкаў зааўляе:

— Белановіч працуе ў абланы і райна, а яшчэ па сумніжэнню чамусьці з'яўляецца карэспандэнтам яўна-двух газет (?). Пабяжыць, выкадае які-небудзь факт, возьме яго на аловак (!) і ісьце ў газету. А за гэта атрымае ганарар, — і ішча ў такім-жа тоне.

Шкала, што ўдзельнікі нарады тут-жа на месцы не далі заслужанай отнаветлі гэтаму антыпартыйнаму па таву наступленню.

На вачернім пасяджэнні нарады зааўслухала даклад аб рабоце вачерніх школ дарослых.

Сёння работай секцыі нарады зааўкачваюцца.

ЗА РУБЬЖОМ

Чэхаславацка-венгерскія адносіны

ПРАГА, 8 студзеня. (ТАСС). Інцыдэнт падліз горада Мухачева, аб якім ведаемлілася ўжо, прадаўжае аставацца ў цэнтры увагі чэхаславацкай грамадскасці. Па апошніх даных, у часе перастрэлкі паміж чэхаславацкімі і венгерскімі вайсковымі часткамі забіта 20 чалавек.

Учора ў Мухачэве пачалося пасяджэнне змотанай венгерска-чэхаславацкай камісіі. На ўсёй тэрыторыі Карпацкай Украіны і Славакіі разгорнулася палёная антывенгерская кампанія. У Братыславе адбылася дэманстрацыя, арганізаваная пры ўдзеле міністэрства прапаганды і праішоўшая пад лозунгам: «Вярнуць назав усё, што было ў нас захаванае венграмі».

У журналісцкіх кругах перадаюць, што ўрад Карпацкай Украіны, відаць, са згоды Берліна і з ведама чэхаславацкага ўрада, мае намер прытуліць да перагавораў з Венгрыяй па пытанні дэаўтамабілізацыі гаралоў Мухачэва і Ужгорат.

Адначасова ў Славакіі не спыняюцца антывенгерскія агітанды.

Весты аб правядзенні чэхаславацкім урадам ваенных мерапрыемстваў падваржваюцца, не глядзячы на тое, што дзях зааўвае з гэтага поваду, глыбокае маўчанне. Яе перадаюць у журналісцкіх кругах, праводзіцца прыаў новабранцаў, які чакаюць толькі пясной бітучага года. Прыаўваюцца тавесма рэзервісты трох узростаў. Чатэсма пасылае буйных вайсковых частак у Карпацкую Украіну.

Па некаторых вестках, прыводзімых карэспандэнтамі буйных савецкіх агенстваў, гэтым мерапрыемствам праводзіцца пад напяскам Германіі, настаючай на прывядзены чэхаславацкай арміі ў «бавую гатоўнасць».

ПАДРХТОўКА ДА ЛЕНІНСКІХ ДЗЁН

На прадпрыемствах, ва ўстановах, у калгасах, клубах і школах БССР разгартаецца падрыхтоўка да ленынскіх дзён. Праводзяцца гутаркі і даклады аб жыцці і рэвалюцыйнай дзейнасці Леніна, арганізаўваюцца выстаўкі, якія адлюстроўваюць вялікую няўтомную работу Вадзіміра Ільіча на карысць працоўных, тэрмаство ленынскіх ідэй і ажыццяўленне яго заветаў пад кіраўніцтвам вялікага Сталіна.

У менскім Дому партасветы рыхтуецца выстаўка, якая адлюстроўвае жыццё і дзейнасць Вадзіміра Ільіча Леніна і тэму «15 год без Леніна па ленынскаму шляху пад кіраўніцтвам таварыша Сталіна». Бібліятэка Дома партасветы мае выстаўку ленынскай літаратуры і падбор літаратуры для бяседчыкаў і дакладчыкаў.

14 студзеня ў Дому партасветы адбудзецца інструкыйны даклад для агітатараў, прапагандыстаў і бяседчыкаў горада. Для бяседчыкаў і агітатараў таксама наметана правесці рад казусьцінавы.

Жыццю і дзейнасці Вадзіміра Ільіча Леніна будзе прысвечана выстаўка ў клубе менскага станкабудавальнага завода імені Варашылава. Для рабочых станкабудавальніцкага завода імені Варашылава і імені Кірава ў клубе наладзіцца прагляд выдатных савецкіх кінофільмаў, паказваючых ролю Леніна і Сталіна ў падрыхтоўцы і правядзенні Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі. Будучы дэманстравацца кінофільмы «Ленін у Кастрычніку», «Чалавек з ружом» і «Вялікае зараван». Апрача таго намятаецца правесці экскурсіі рабочых у музей Рэвалюцыі.

Выстаўка памяці Вадзіміра Ільіча Леніна таксама рыхтуецца ў менскім Дому настаўніка. 21 і 22 студзеня тут адбудуцца жалобныя вечары настаўнікаў горада і студэнтаў.

На франтах у Іспаніі

УСХОДНІ ФРОНТ

7 студзеня ў сектары Кубельс (на паўночны ўсход ад Балагера) рэспубліканскія войскі герэраца адбілі ўсе атакі мінежнікаў і інтэрвэнтаў. У вынішча Масел тры разы захавалася ворагам. Аднак рэспубліканцы ў рэзультате паспяховай контратакі прымуслі ворага адступіць з гэтага ўзвышша і зааўвапілі пры гэтым палонных і ваенныя прыпасы. Рэспубліканцы авалопалі таксама сцягам, устааўленым фашыстамі на вяршыні Масел. У раёне Вінаса (на паўднёвы ўсход ад Борха Вланка) адбылася жорсткае баі. Рэспубліканскія войскі стрымляюць напяс фашыстаў. Фашысты нясуць вяжкія страты.

ЦЭНТРАЛЬНЫ ФРОНТ

Наступленне рэспубліканскіх войск на Эстрамадурскім участку фронту паспяхова развіваецца. Рэспубліканцы фарсіравалі разу Сузар, уступілі ў вёску Перадэне да Саўгахо і прадаўжаюць наступленне ў напрамку Монтерубіо да Ла Серана. Рэспубліканскія часткі, якія дзейнічаюць у паўночна-заходнім напрамку, занялі вёскі Лос Прадос, Каса да Ла Марыялер і Ломэ дэль Бараро. Рэспубліканскія часткі, якія дзейнічаюць у напрамку на паўднёвы захад, занялі Ла Гранхуэла і горны масіў Ла Трапа, які дасягае 800 метраў вышыні над узроўнем мора і пачаў налі лінійны чыгуны ў вугальным раёне Фуэнтэ Охеуна. Вёска той-жа называе занята рэспубліканскімі часткамі. Усе контратакі ворага былі лёгка адбіты рэспубліканцамі.

На працягу трох апошніх дзён рэспубліканскія войскі зааўвапілі тэрыторыю больш, чым у 600 квадратных кіламетраў. Зааўважана вялікая колькасць ваенных матэрыялаў, кінутых ворагам, у тым ліку два складны ўзбраення, а таксама ўзятая шмат палонных.

ПАРТЫНАЕ ЖЫЦЦЕ

ДАПАМАГАЦЬ ІНДЫВІДУАЛЬНА Вывучаючым гісторыю ВКП(б)

Магановічкі РК КП(б) (г. Менск) прыступіў да перабудовы ўсёй справы арганізацыйна-прапаганды на падставе пастановы ЦК ВКП(б) «Аб паставіцы партыйнай прапаганды ў сувязі з выпускам «Кароткага курса гісторыі ВКП(б)».

У раённым партыйным кабінете 10 дзён у месяц праводзіцца кансультацыйны дзень півнаго, сярэдняга і вышэйшага ўзросту партыйных, савецкіх, гаспадарчых, камсамольскіх і прафсаюзных кадраў. Праведзен рад лекцый па асобных творах класікаў марксізму-ленінізму: «Матэрыялізм і эмпірыярытыцызм», «Развіццё капіталізму ў Расіі», «Што такое «спрыяцелі народа» і як яны вядуць супроць сацыял-дэмакратыі», аб творы Плеханова «Да пытання развіцця маніфэстнага погляду на гісторыю». Арганізаван рад дэкадаў аб міжнародным становішчы, аб дэкадаўна-ўтварэнні ВССР, аб рэабілітацыі беларускага народа супроць нацыстаў-польскіх акупантаў і т. д.

Апалітычную работу праводзіць Дом партыйнай асветы Могаркома КП(б)Б. Аднак, вопыт правядзення лекцый і кансультацыйных вываў палі рад істотных недахопаў. Адна з іх аўтэнтычна адсутнасць календарнага плана правядзення лекцый і кансультацый па гораду на лініі Дома партыйнай асветы Могаркома КП(б)Б.

Буйным недахопам у арганізацыі лекцый і кансультацый аўтэнтычна іраваўленне іх на дыферэнцыявана, г. зн. непрысаваявана да ўзросту наглядчыкоў і слухачоў.

Асобныя партарганізацыі (цэгельны завод № 1 — сакратар т. Сухініскі; фабрыка «Кастрычнік» — сакратар т. Ліберман; шклозавод «Пролетары» — сакратар т. Паенсон; дрэваапрацоўчая

арцель — партгор т. Герасімовіч і інш.) самаўхіліліся ад аказання дапамогі камуністам і беспартыйным, індывідуальна вывучаючым гісторыю ВКП(б). Яны не растлумачылі камуністам неабходнасць наведвання лекцый, музеяў, выставак, індывідуальнай і групавой кансультацый. Не наведваюць лекцый, кансультацый як у раённым парткабінете так і ў Думе партактыва самі сакратары парткомаў (Александр — СНК, Голубеў — Прэзідыум Вярхоўнага Савета, Маўранчук — цэгельны завод № 8, Корсін — Метра-інструмент, Соркін — фабрыка імя Тальмана і інш.).

Асобныя партыйныя кіраўнікі ўмудраюцца і зараз арганізуюць «кантроль» над вывучаючым гісторыю ВКП(б). Так, напрыклад, партыйны камітэт Прэзідыума Вярхоўнага Савета ВССР (сакратар парткома тав. Голубеў) стаў на шлях бюракратычных, фармальных адносін да справы перабудовы партыйнай прапаганды. Партком склаў анкету, размыкнуў яе і патрабаваў ад камуністаў даць адказы на наступныя пытанні:

«Як вы думаеце займацца вывучэннем «Кароткага курса гісторыі ВКП(б)»?

Колькі раздзелаў праправадзілі па гісторыі ВКП(б)?

Якія газеты і журналы вышываюць і чытаюць?

Якія кнігі прачыталі за апошнія тры месяцы?»

Такая роду непатрэбная анкета, а па сутнасці скажэнне пастановы ЦК ВКП(б) навоцціць шкоду справе паста-ноўкі партыйнай прапаганды.

А. С. ЯНУТА, загадчык парткабінета Магановічкі РК КП(б)Б г. Менска.

Сельская інтэлігенцыя вывучае «Кароткі курс гісторыі ВКП(б)». На здымку: партгор Я. Логан, Стар-Вадзіцкі сельсавета, Шклоўскага раёна, тав. А. Ф. Развінчук (злева) і старшыня сельсавета, тав. І. Ф. Машкоў (справа). Фото Розыльска (Фотархив ВЕЛТА).

КАЛГАСНАЯ ПЯРВІЧНАЯ ПАРТАРГАНАІЗАЦЫЯ

Пярвічная партарганізацыя калгаса «Комунар», Кульшыцкага сельсавета, Прапойскага раёна, невялікая, — у ёй 4 члены партыі і 3 кандыдаты, Большасць камуністаў пераходзіць занадта на работу ў калгасе. Прамыслова — старшыня сельсавета і піноравыя школы. Наш калгас вялікі, у ім 280 гаспадарак. На партарганізацыю ўскладна даваць вельмарна агляда па палітычнаму выхаванню калгаснікаў і калгаснікаў у рады большэвіцкай партыі.

Партгорам я прапую вымяжа — 2 месяцы. Але за гэты тэрмін дабілася значных вынікаў. Перш за ўсё складала вакол партыйнай арганізацыі групу калгаснага актыва з ліку непартыйных большэвікаў, якія аказваюць нам дапамогу. Гэтыя людзі — актыўны, працуюць агітатарамі, чытаюць, выступаюць на калгасных сходках. Мы ім даем розныя даручэнні і вывучаем іх на канкрэтнай рабоце. Асабліва вялікую дапамогу аказвае нам актывіст, у сувязі з падрыхтоўкай на перапіску насельніцтва. Калгаснікі т. Марозаў, Жукава Наташа, настаўнік тав. Гурскі і інш. карыстаюцца заслухай павагай у калгасніках.

Працуючы з калгасным актывам, мы змаглі некалькі прыняць у рады ВКП(б). Так, напрыклад, у кандыдаты партыі прыняты лепшы брыгадэр тав. Гваздзюў, памочнік шопера тав. Ко-

дратаў і тав. Марозаў. Ужо аформлены справы аб прыёме ў партыю брыгадэра тав. Шаблоўскага, наменіка старшын калгаса тав. Славікава і калгасніка тав. Барукова. Дзвух калгаснікаў не так даўно прынялі ў групу сільшчыкоў. Зразумела, што на гэтым мы не сымняем, прадаўжым прымём у партыю перадавікоў калгаснай вытворчасці.

Усе камуністы, у тым ліку і новапрынятыя, маюць партыйныя даручэнні. Асобныя таварышы працуюць у грамадскіх арганізацыях, агітатарамі, чытаюць. Партарганізацыя сістэматычна правярае, як камуністы выконваюць свае партыйныя даручэнні.

З выходам у свет «Кароткага курса гісторыі ВКП(б)» усе камуністы калгаснай партарганізацыі прыступілі да самастойнага вывучэння гісторыі партыі. Кожны з іх набыў сабе падручнік. Два разы ў месяц мы выязджаем у раённы парткабінет слухаць лекцыі па гісторыі ВКП(б).

Сакратар райкома КП(б)Б і інструктары часта бываюць у калгасе. Яны знаёмыя з калгасным актывам і можа даць ім рэкамендацыі для ўступлення ў партыю. Такім чынам работнікі райкома дапамагаюць нашым калгаснікам уступіць у рады партыі.

Е. П. КРАСНАБАЕВА, партгор калгаса «Комунар», Прапойскага раёна.

Кансультацыі і лекцыі па гісторыі партыі

Партыйны кабінет Крычаўскага раёна арганізаваў вельма вялікую дапамогу вывучаючым гісторыю сёлаўнай камуністскай партыі большэвікоў. Для самастойнага вывучэння гісторыі ВКП(б) у парткабінете наладжваюцца кансультацыі і лекцыі.

У другой палове снежня 1988 года ў парткабінете былі зроблены групавыя кансультацыі па пытаннях: «Як ход эканамічнага развіцця Расіі стурхала да вынічнага прыгоннага права», «Брэмская кампанія», «Плеханавіч і яго

група «Вызваленне прыны», «Перабурэнне «Саво барацьбы за вызваленне рабочага класа».

У клубе вельма прачыталі публічныя лекцыі на тэмы: «Як прапавалі наш кніжнік» і аб творы В. І. Леніна «Што такое «спрыяцелі народа» і які яны вядуць супроць сацыял-дэмакратыі».

Прыходзяць у парткабінет і а індывідуальнай кансультацыяй. Асабліва добра наведваюць парткабінет камсамольцы т. Калінін, кандыдат партыі т. Кац, настаўнік т. Мароз і іншыя. Н. СЯРГЕЕНА.

ДА ПАЧАТКУ ПЕРАПІСУ—8 ДЗЁН МОЙ ВОПЫТ РАБОТЫ

Я прапую інструктарам-кантралярам на трэцім інструктарскім участку перапісу перапісана аддзела Менскага сельскага раёна. Сваю работу на падрыхтоўцы да Усеагульнага перапісу насельніцтва пачаў пасля праходжання інструктажа.

На агульным сходзе рабочых і служачых саўгаса «Чырвоны транспарт» мы дэтална абмеркавалі пастанову СНК ССОР і Інструкцыю аб правядзенні перапісу насельніцтва. Пасля гэтага мы разам са шчытнікамі і членамі камісіі садзейнічалі перапісу выправадзілі план палітмасвай работы сярод насельніцтва.

Да работы прыцягнуты агітатары, актывісты, якія працавалі ў часе выбараў у Вярхоўны Саветы СССР і БССР. Агитатары падрабозна знаёмыя насельніцтва з усімі пытаннямі перапісана ліста, раскаваюць аб першым перапісе насельніцтва ў царскай Расіі, які праводзіўся ў 1897 годзе, і аб перапісе, які праводзіцца ў капіта-

лістычных краінах. Заняткі праходзяць з вялікай актыўнасцю.

Асабліва старанна працуе агітатар тав. Івашкевіч. Ён, апроч правядзення заняткаў, дапамагае ўпрыгожваць клуб і чырвоны куток лозунгамі і плакатамі аб перапісе насельніцтва.

У саўгасе выпушчана таксама насаенная газета, прысвечаная перапісу. Настаўнікі правядуць гутаркі з вучнямі аб задачах і парадку правядзення перапісу. А вучні раскажыць аб гэтым сваім бацькам.

Асабліва ўвагу я звярнуў на сельсаветніцкі ўчот. Зараз пагаспадарыя кнігі праведзены ў належны парадок. Удало аднавілі спісы насельніцтва і домыладанні.

Я прыкладу ўсе намаганні г таму, каб на майм трэцім участку Усеагульнага перапісу насельніцтва праішоў узорна.

Н. ЧАРНЯК, інструктар-кантралер.

ПАСТАНОВЫ, ЯКІ ПЕРАТВАРЫЛІСЯ У ПУСТЫЯ ПАПЕРКІ

Калі запытаць сакратара Лельскага райкома партыі тав. Панава: як райком кіруе падрыхтоўкай да перапісу насельніцтва? — ён адказаў:

— Мы аддаем увагу гэтаму пытанню. Вось, напрыклад, 18 снежня 1988 года мы заслухалі на бюро райкома дэклад раённага інспектара Наргасучота.

Вольні нічога не зможа сказаць тав. Панаў. Бо толькі гэтым і абмежавалася ўсё «работа» райкома па падрыхтоўцы да перапісу.

Мала чаго зможа дадаць да гэтага і старшыня райвыканкома тав. Сукачоў. Кіраўнікі раёна не лічаць нават падрыхтоўку перапісу выкананнем вынесенымі ім-ж самімі паставаў. Так, 18 снежня, калі заслухоўваўся дэклад інспектара Наргасучота, райком партыі паставіў 25 снежня склікаць камісію садзейнічалі перапісу. Гэта было даручэнне прэзідыуму райвыканкома, але апошні так і не выканаў даручэння. Выконвалі абавязкі культпрапа райкома тав. Завязкін было даручэнне выехаць у Стайскае сельсавет і аказаць практычную дапамогу пярвічнай партарганізацыі ў разгортванні агітандыйна-масвай работы сярод насельніцтва. Тав. Завязкін, аднак, таксама не выехаў у сельсавет.

Члену бюро райкома партыі т. Мотро было прапанавана выехаць у Піннянскае сельсавет, але ён не выехаў.

Так ператварыўся ў пустыя паперкі рад паставаў райкома КП(б)Б.

Дрэнным прыкладу райкома следуе і горасвет. 10 снежня ён прыняў паставу аб прадастаўленні памяшкання для перапісу, але і да гэтага часу яна

не выканана. Не праведзена ўмараўчэй дамоў. Няма дэкладна ўстажыхароў у дамах жылгавых кіраўніцтва.

Даўно нара было правесці сход таў званга неарганізаванага насельніцтва па пытаннях перапісу, але горасвет ўсё адкладвае гуту справу. Старшыня горасвета тав. Рукаў, як вядома, за-сыў, што да пачатку перапісу асталося літаральна лічаны дні.

Між тым і ў горасвет і ў сельсаветах да сябе адчуваць амаль поўная адсутнасць масава-агітандыйнай работы сярод перапісу. Не выпалова, што кават у самім райвыканкоме рад работнікаў не ведаюць, калі і як будзе праводзіцца перапіс. Амаль нічога не чулі аб надытоўчым перапісе калгаснікаў і калгасніц арыель «Чырвоны флот», «Шлях Леніна», ім. Калініна, «Часная праца», Стайкаўскага сельсавета.

У Стайскаім сельсавете налічваецца 30 аднаасобных гаспадарак, але сярод іх ніякай работы не праводзіцца, ім нічога не гаварылі аб перапісе 1989 г.

У гэтых абставінах старшавіна аспрыянаці глеба для антысавецкай дзейнасці класова-воражых элементў, якія імкнучы сарваць паспяховае правядзенне перапісу — гэтага вальнейшага мерапрыемства партыі і ўрада.

У Стайскаім сельсавете мела месца контррэвалюцыйная вылазка, накіраваная супроць перапісу. Аднак раённыя арганізацыі назат не прынялі мер па гэтаму выпадку.

Камісіі садзейнічалі перапісу фармальна арганізаваны, але ў сувязі з тым, што ім нічога не кіруе, яны ў большасці сельсаветаў фактычна бяздзейнічаюць.

Н. КУМОН.

ПУНКТЫ КАНСУЛЬТАЦЫІ ПА ПЫТАННЯХ ПЕРАПІСУ

Перапісныя кадры горада Віцебска ў колькасці 688 чалавек прайшлі трохдзёны інструктаж. Праверка паказала, што работнікі перапісу добра ўвасілі інструкцыю і з гонарам справіцца з даручэннямі ім адказнай работай.

Зараз скончан пярэдня абход вуліц і дамоў інструктарамі-кантралярамі. На аснове даных пярэдняга ахода пераглядзіцца арганізацыйны план правядзення перапісу.

З вялікім удзелам разгортваюцца масава-растлумачальная работа па гораду. Гарком партыі праўдэ ўжо некалькі раз ад агітатараў, прапагандыстаў сакратараў парткомаў, партгораў, кіраўнікоў прапрыемстваў і ўстаноў па пытанню аб падрыхтоўцы да перапісу.

Пры перапісных аддзелах арганізаваны кансультацыйныя пункты па пытаннях перапісу. Такія пункты створаны таксама пры кінатэатрах і інструктарскіх участках. Выключэннем тут с'яўляюцца другі і сёмы перапісны аддзелы (загадчыкі т. Сцефановіч і Фарбар), якія не арганізавалі кансультацыйных пунктаў.

Як нехолоп трэба адзначыць тое, што прымаваныя да перапісных аддзелаў члены прэзідыума горасвета і работнікі гаркома партыі не прыступілі да работы.

Д. Н. МІХАЛЬКОУ, віцебскі гарадскі інспектар наргасучота.

У дапамогу вывучаючым гісторыю ВКП(б)

АБ КНІЗЕ ЛЕНІНА „ДЗВЕ ТАКТЫКІ СОЦЫЯЛ-ДЭМАКРАТЫІ Ў ДЭМАКРАТЫЧНАЙ РЭВОЛЮЦЫІ“

Кнігу «Дзве тактыкі сацыял-дэмакратыі ў дэмакратычнай рэвалюцыі» Ленін пісаў у чэрвені 1905 года. Масавы рабочы рух Расіі рабіў у гэты час трэці пераход. «Першы пераход — ад вузкіх прапагандысцкіх групоўкі да шырокай эканамічнай агітанды ў масе; другі — да палітычнай агітанды ў буйных размерах і да адкрытых вулічных дэманстрацый; трэці — да сфэраўнай грамадзянскай вайны, да пачатку рэвалюцыі» (Ленін, том VII, стар. 142).

Пытанні народнай масы абудзіліся да актывнай рэвалюцыйнай барацьбы. У такой абстаноўцы перад пролетарыятам і яго партыяй ўсталі новыя задачы. Старыя тактычныя палажэнні партыі аказаліся недастатковымі. Неабходна было вызначыць тактыку (г. зн. характар, напрамак, спосабы дзейнасці) партыі ў пачатковай фазе рэвалюцыі. Трэба было даць новыя лозунгі барацьбы. Імяна гэтым пытанніам і была прысвечана кніга Леніна.

Ленін пісаў кнігу «Дзве тактыкі» пасля III з'езда партыі і засядаўшай адначасова з ім меншавіцкай канферэнцыі, на якіх пытанні тактыкі ставіліся як цэнтральныя пункты парадку дня.

Супастаўляючы рашэнні III з'езда і меншавіцкай канферэнцыі, Ленін у кнізе «Дзве тактыкі» разграміў дробна-буржуазны ўстаноўкі меншавікоў і распрацаваў адна паслядоўную марксісцкую тактыку.

Уся работа Леніна праціваа рэвалюцыйнай марксісцкай дыялектыцы. Апалячваючы гістарычную абстаноўку, Ленін выправадзіў баяны лозунгі для рэвалюцыйнага дзеяння мас.

Меншавікі мыслілі астыўшымі фармуламі, аларванымі ад жыцця. Яны не хацелі бачыць развіцця з'яў, змяненняў, унікнення новага. Яны талпалі-

ся на месцы, размыкалі і перажывалі старое. «Пісалі новай гісторыя», пісаў Ленін аб меншавіках, — павярнуўшы спіноў да коду падзеі і да запысу часу, нездарма ўпарта: не забывайце старогі! не захваліцеся новым! Гэта — асноўны вызначны матэрыял усіх істотных рэвалюцый канферэнцыі» (том VIII, стар. 90).

Чаплючыся за ўстаўшыя формулы, сапраўдныя ў зусім іншай абстаноўцы, меншавікі вытраўлялі рэвалюцыйную сутнасць вучэння Маркса, ператваралі марксізм у збор мёртвых слоў і палажэнняў.

Вырываючы меншавікоў, Ленін змагаўся за сапраўды рэвалюцыйны, дзейсны, творчы марксізм. Ленін развіў, узбагаціў марксізм новай тэорыяй сацыялістычнай рэвалюцыі. Ён агітараў пры гэтым на вопыт барацьбы партыі ўсё краіны і асабліва на вопыт першых месяцаў рускай рэвалюцыі 1905 года.

Асноўнае тактычнае палажэнне, высунаўце Леніным у кнізе «Дзве тактыкі», заключаецца ў тым, што пролетарыят можа і павінен быць кіраўніком буржуазна-дэмакратычнай рэвалюцыі ў Расіі.

Буржуазныя рэвалюцыі прымалі розныя формы. Меншавікі млага гаварылі аб характары буржуазных рэвалюцый наогул, але яны ігнаравалі своеасаблівы рыс развіцця пэўных буржуазных рэвалюцый. За агульным меншавікі не хацелі бачыць прыватнага.

Буржуазныя рэвалюцыі ў Англіі, Францыі і іншых краінах адбываліся ў перыяд, калі супярэчнасці ўнутры капіталістычнага грамадства яшчэ не абвастрыліся ў дастатковай ступені, пролетарыят яшчэ не вылучыўся з агульнай масы «трышча саслоўя» і не меў сваёй партыі. Буржуазныя рэво-

люцыі на Захадзе прайшлі пад гегемоніяй буржуазіі. Гэта палажэнне, сапраўднае для адной канкрэтна-гістарычнай абстаноўкі, меншавікі механічна пераносілі на зусім другую эпоху, у Расію XX века, у перыяд абстрактнай класвай барацьбы паміж пролетарыятам і буржуазіяй.

Ленін у брашуры «Дзве тактыкі» сацыял-дэмакратыі ў дэмакратычнай рэвалюцыі ўскрыў сапраўдную ролю ліберальнай рускай буржуазіі. Руская буржуазія не хачела перамогі рэвалюцыі. Яна не патрабавала звяржэння царскага ўрада і ўстаўлення дэмакратычнай рэспублікі. «Буржуазія выгляда, — пісаў Ленін, — апрад-на на некаторы астаткі старыны супроць пролетарыята, напрыклад, на манархія, на пастаянную армію і т. д. Буржуазія выгляда, каб буржуазная рэвалюцыя не амяла вельмі рэштуца ўсе астаткі старыны, а пачынула некалькі раз праняваўвалі астарашыцца ад уцешу ў буржуазнай рэвалюцыі і за гэты месяц крайні алашці. Меншавікі спрабавалі такім чынам ператварыць пролетарыят у прыдатны манархічнай буржуазіі. Яны прадаўжалі хвацкую тактыку «экзанамістаў», прадаўжаючы поле палітычнай барацьбы буржуазіі. І неадра Струве і К' так хвалілі «экзанамістаў» і меншавікоў. Не выпадкова, што, як і ў часе-

бадзённаў, у рэвалюцыйных меншавіцкай канферэнцыі не аказалася пункта аб устаўленні дэмакратычнай рэспублікі.

Меншавікі пісалі, што галоўнае — у тым, каб даросі ўрад не раз'яднаў буржуазію і пролетарыят, што, моў, актыўны ўдзел пролетарыята ў рэвалюцыйнай прымуцы буржуазнага класа адлюстнюе ад рэвалюцыі і тым аслабляе яе размах. Ленін пісаў: «Калі мы кіруемся, хоць-бы часткова, хоць-бы на мінуто, тым меркаваннем, што наш удзел можа прымуцы буржуазію адлюстнюваць, то мы-ж гэтым чынам уступаем глеванства ў рэвалюцыі буржуазнага класа» (том VIII, стар. 91).

Ленін назваў меншавіцкія выказванні сапраўдным імянем: гэта — адрода прышчыпам, гэта — адрода рэвалюцыі, адрода інтарэсам пролетарыята.

У процівагу тактыцы меншавікоў Ленін высунуў ілю гегемоніі пролетарыята ў буржуазна-дэмакратычнай рэвалюцыі, як галоўнае пытанне, ад якога залежыць лёс рэвалюцыі.

Ілце ў рабоце «Што такое «спрыяцелі народа» і які яны вядуць супроць сацыял-дэмакратыі?» Ленін прадаказваў, што рускі рабочы клас, узяўшыся на чале ўсёх дэмакратычных элементў, аваліць самаларжаўе. У кнізе «Што рабіць?» Ленін указаў, што ажыццяўленне гэтай задачы зробіць рускі пролетарыят авангардам міжнароднага пролетарыята. Цяпер у кнізе «Дзве тактыкі» перад тварам Леніна пачаўся рэвалюцыі і развіў пытанне аб гегемоніі пролетарыята. Зыход пачаўшага рэвалюцыі залежаў ад таго, «ці адграве рабочы клас ролю пасобніка буржуазіі, магутнага оіле свайго націску на самаларжаўе, але бяспыльна палітычна, або ролю кіраўніка народнай рэвалюцыі, — піша Ленін у прамове да «Дзвух тактык» (там-жа, стар. 32).

Факты паказалі, што рабочы клас мог быць і быў гегемонам у буржуазна-дэмакратычнай рэвалюцыі.

Пролетарыят зусім не абмякава было, як заключыла буржуазная рэвалюцыя: рашучай перамогай над ца-

рыямам і ўстаўляўнем дэмакратычнай рэспублікі або аслазкі буржуазіі: з царом за кошт народа, судай кан-стытуцый. «...У вядомым сэнсе, — пісаў Ленін, — буржуазная рэвалюцыя больш выгадна пролетарыату, чым буржуазіі» (там-жа, стар. 57). Чым пэўней, больш рашуча, паслядоўней будзе праведзена буржуазна-дэмакратычная рэвалюцыя, тым шырэй разгорнецца барацьба пролетарыята супроць буржуазіі за сацыялізм.

Пролетарыят — найбольш перадавы і рэвалюцыйны клас грамадства. Пролетарыят не збярэцца спыніцца на буржуазна-дэмакратычнай рэвалюцыі, а пойдзе далей, да сацыялістычнай рэвалюцыі. Пролетарыят мае сваю ўласную, незалежную ад буржуазіі палітычную партыю, якая дае яму магчымасць агрутавацца ў адзіную і самастойную палітычную сілу, здольную атрымаць рашучую перамогу над царызмам.

Але магчымасць не ўсё сапраўднасць. Для таго, каб стаць кіраўніком буржуазна-дэмакратычнай рэвалюцыі, пролетарыят павінен аддзейнічаць і ізаляваць буржуазію і павесці за сабой на рашучую барацьбу з царызмам рабочыя масы, перш за ўсё сялянства. Ён павінен стаць валаком народнай рэвалюцыі. «Паслядоўным барацьбам за дэмакратызм, — пісаў Ленін, — можа быць толькі пролетарыят. Пераможным барацьбам за дэмакратызм ён можа аказацца толькі пры той умове, калі да яго рэвалюцыйнай барацьбы далучыцца маса сялянства» (там-жа, стар. 85).

Сялянства ўключала ў сябе мноства пролетарскіх і дробна-буржуазных на-ўстойлівых элементў. «Але найўстойлівасць сялянства, — пісаў Ленін, — каронным чынам адраўнавацца ад пярэдняга буржуазіі, бо сялянства ў даны момант закінулена не столькі ў бязмоўнай ахове прыватнай уласнасці, колькі ў адзінаці памочніцкай зямлі, аднаго з галоўных выд-гэтаў уласнасці» (там-жа, стар. 94).

Ленін і большавікі высунулі ілю аснова пролетарыята і сялянства ў буржуазна-дэмакратычнай рэвалюцыі

пад кіраўніцтвам пролетарыята і пры ізаляцыі буржуазіі. Гэта была новая ўстаўка марксісцкай партыі па пытаннях тактыкі ў буржуазна-дэмакратычнай рэвалюцыі. «Дагэтуль справа аводзілася ў тым, што ў буржуазных рэвалюцыях, напрыклад, на Захадзе, кіруючая роля атывалася за буржуазіяй, пролетарыят волю-наволю адгрынаў ролю не пасобніка, а сялянства акладала рэзерв буржуазіі. Цяпер, у новай гістарычнай абстаноўцы, справа наварачвалася па ўстаноўцы Леніна такім чынам, што пролетарыят становіўся кіруючай сілай буржуазнай рэвалюцыі, буржуазія адіралася ад кіраўніцтва рэвалюцыі, а сялянства ператваралася ў рэзерв пролетарыята.» («

ВОПЫТ ПЕРАДАВІКОЎ ПА ЭКСПЛАТАЦЫЮ ВАГОНАЎ

На кожнай буйнай распрадавальнай станцыі б'юць пункты тэхнічнага агляду вагонаў. Як толькі поезд прыбывае да станцыі, да яго накіроўваюцца аглядчыкі вагонаў: слесары, аглядчыкі-аўтаматчыкі, залішчыкі. Іх абавязак — старанна аглядаць кожную дэталю вагона, правесіць справунасць аўтамат-мазаў і прыняць меры да быстрага знішчэння выяўленых дэфектаў.

Вось поезд гатоў, сфарміраван і аглядан. Перад адпраўленнем яго прымаюць пазяны вагонныя майстры, якія павінны даставіць поезд на пазначаны Клопатамі сталінскага паркова тав. Л. М. Кагановіча на транспарце створаны кадры высокакваліфікаваных пазяных майстраў, якія з'яўляюцца добрымі гаспадарамі вагона ў дарозе. У адрозненне ад ранейшых аглядчыкаў, функцыя якога зводзілася выключна да заліўкі буюк, пазяны майстры могуць самастойна быстра знішчыць няспраўнасці.

На абслугоўваемых майстрамі Беларускай чыгуны ўчастках ёсць па 1—2 пункты супэльнай заліўкі буюк. Як толькі поезд прыходзіць на такі пункт, пазяныя супэльныя заліўкі буюк, Марна трапіцца дзесяцікілограмаў каштоўнага эмазавага матэрыялу.

Перадвыя пазяныя вагонныя майстры тт. Раманішка, Гудзім, Васілевіч, і інш., слодучы прыклад туюскага вагоннага майстра тав. Ступнікіна, разгарнулі барацьбу за скарачэнне колькасці пунктаў супэльнай заліўкі буюк. Яны выдучы пазяны без супэльнай заліўкі ад адной станцыі да другой.

Малоды пазяны майстар Гомельскага рэзерва комсамолет Гудзім прывёў поезд № 944 ад станцыі Гомель да станцыі Бахмач без супэльнай заліўкі буюк. На адлегласці 200 кілометраў поезд прайшоў без малейшага затрымання і няспраўнасці.

Пазяны майстар гомельскага рэзерва тав. Карэнік прывёў 5 снежня — у жень Сталінскай Канстытуцыі — поезд

ад Бахмача да Оршы на адлегласці 513 кілометраў без супэльнай заліўкі буюк на станцыях Сноўск, Гомель, Жлобін і Магілёў. За гэту паездку тав. Карэнік зарабіў 141 рубель, эканоміўшы каля 100 кілограмаў эмазі.

Выдатную перамогу атрымаў другі пазяны майстар Гомельскага рэзерва тав. Васілевіч, 8 снежня ён даставіў поезд з Гомеля ў Віцебск без супэльнай заліўкі буюк. На адлегласці 370 кілометраў тав. Васілевіч раскошаў усяго толькі 2,5 кілограма эмазі. Назвад тав. Васілевіч суправаджаў цяжкі поезд да станцыі Бараньба, адлегласцю ў 660 кілометраў, без супэльнай заліўкі на станцыях Орша, Крычаў, Унеча, Хутар-Міхайлоўскі. За ўвесь час паездкі не было ні адной няспраўнасці і затрымак, эканомлена было 240 кілограмаў эмазі. Тав. Васілевіч суправаджаў інструктар буюкамазачнай гаспадаркі тав. Шафранскі. За гэтыя дні з дапамогай інжынера-тэхнічнай сям'і пішчу брашуру аб вопі свайй работы.

Пазяны майстры Гомельскага рэзерва тт. Гудзім і Палкоўнічанка ў гонар XX-годдзя БССР правялі 15 снежня маршрутны поезд з Гомеля да станцыі Асяно, працягласцю звыш 600 кілометраў, такаса без супэльнай заліўкі буюк.

Зараз на Беларускай чыгуны налічваецца да 50 пазяных майстраў, якія паспяхова асваваюць метал жалезнага паялоў без супэльнай заліўкі буюк. Яны ўзялі пытанне аб ліквідацыі пунктаў супэльнай заліўкі на станцыях Сноўск, Крычаў, Калінкавічы.

Укараненне гэтага метала паднімае адказнасць усіх вагоннікаў у барацьбе за здаровы вагон, за яго чыстоту і працоўнасць. Працягваюцца ініцыятыва тав. Васілевіча, што яна праводзіцца ў пачатку зима, калі ад усіх чыгуначнікаў патрабуецца асабліва настойлівасць у барацьбе з перашкодамі работы ў зімовых умовах.

Р. БЫРКІН.

У Гомелі кандыдатам у майстры сувялі выдучана лепшая стажант-радыстка тэлеграфна-комсамолка С. М. Гінабург. На здымку: тав. Гінабург за работай ля апарата. Фота Шаўчыка (Фотарэдакцыя ВЭСТА).

ПАШЫРЫЦЬ ПРАВЕ ПАШЫРЫЦЬ

У барацьбе за ўстаўленне стражэйшай дысцыпліны на вытворчым майстар адыгрывае важную ролю. Асабліва вяліка роля майстра ў ацэньванні паставы СНК СССР, ЦК ВКП(б) і ВЦСПС. Майстар адказвае за тэхналагічны працэс, правільную арганізацыю працы, прадукцыйнае скарачэнне рабочага часу. Ад умелай работы майстра, яго асаблівых ініцыятыў у многім залежыць поспех выканання вытворчага плана.

На майстраў нашых прадпрыемстваў ускладняюцца вялікія абавязкі. Мж тым, правы іх яшчэ вельмі абмежаваны. Гэта паказвае практыка работы на наша ігольняга завода. 4 студзеня спарнілася на работу работніца концы тачальніца цеха тав. Кіевава. Зменны майстар тав. Дзюнах павінен быў неадкладна прыняць адміністрацыйныя меры, але ён вымушаў быць абмежавана толькі дакладнай заліўкай начальніку цеха.

Работы Асёнаў не вынаў распрадажана старшага майстра тав. Савадана. Майстар адыграў усю неабходна паварыць паручальніка працоўнай дысцыпліны аж да зніжэння яго з работы, але зрабіў гэта самастойна і не змог, бо не мае такіх правоў. Лядары, прагучышы і іншыя дэзарганізатары вытворчэй скарачэнняў абмежаванасць правоў майстраў у сваіх карысных мэтах. Устаўленне разраў, норм і расцэнак часта праводзіцца без уліку майстраў.

З другога боку, ёсць у нас нямаля прыкладу, калі самі майстры працуюць дрэнна, падраўваюць гэтым самыя свай аўтарытэт. Да прыкладу, якім аўтарытэтам можа карыстацца ў рабочых майстар штампавача-прабівача цеха тав. Нікіцін, у якога на ўрачэ праца арганізавана дрэнна, рабочае месца не ў парадку, абсталяванне няспраўнае. Спраўдлівым аўтарытэтам у нас могуць карыстацца толькі тая кіраўнік, які працягваюць большавіцкую дысцыпліну, няспыня

амагаюцца за лепшую арганізацыю працы, не даюць спуску паручальнікам вытворчай дысцыпліны.

Лічу, што майстар трэба даць большыя правы. Зменнаму майстру неабходна даць правы накладваць спажыткі аж да вылічэння вымогав за ўсёмі паручэння працоўнай дысцыпліны, а старшаму майстру — звышніц з работы за сістэматычнымі спажыткі і прагулі і іншыя сур'ёзныя паручэння вытворчай дысцыпліны.

Майстры павінны прыняць актыўны ўдзел ва ўстаўленні норм і расцэнак. Пры вырашэнні пытання аб павышэнні ці зніжэнні разраў і г. д. слова майстра павінна быць рашаючым. Але ў той жа час мы павінны патрабаваць ад майстра дакладна большавіцкага кіраўніцтва ўчасткам, які яму даверылі.

Мы вольна частыя выпадкі, калі кваліфікаваныя работчы не хочун быць майстрамі. Тлумачыцца гэта проста тым, што заробак майстра ў большасці выпадкаў ніжэй заробка кваліфікаванага рабочага яго ўчастка. Стаханавец на нашым заводзе зарабляе 600—700 руб., а майстры — 300—350 руб. Зарабак майстраў неабходна павысіць і паставіць яго ў залежнасць ад якасці работы ўчастка, якім даны майстар кіруе.

Яшчэ адно пытанне хацу падняць на старонках «Звязды». Гэта адносна вучобы і інструктажа майстраў. Да гэтага часу існавала палажэнне, калі з майстрам гутарыць толькі начальнік цеха, а адміністрацыя завода рэдка збірае майстраў. Трэба палюшыць усю сістэму інструктажа і вучобы майстраў, павысіць правы іх. Гэтым мы даб'ёмся яшчэ большага ўмацавання працоўнай дысцыпліны на нашых прадпрыемствах і завоём новыя вытворчыя поспехі.

Х. А. ШКЛЯР, начальнік канцэпальнага цеха Віцебскага ігольняга завода.

БССР ПАВІННА СТАЦЬ МАГУТНАЙ БАЗАЙ КАУЧУКА

Гіганцкі рост сацыялістычнай прамысловасці і ў прыватнасці, аўтамат-лебудуўніцтва настойліва ставіць пытанне аб тым, каб з года ў год павялічылі збытку расліннага каучука. Яшчэ ў 1931 годзе на канферэнцыі работнікаў сацыялістычнай прамысловасці таварыш Сталін сказаў:

«У нас ёсць у краіне ўсё, апрача хіба каучука. Але праз год—два і каучук мы будзем мець у сваім распараджэнні».

Дзякуючы вялікім клопатам партыі і ўрада і асабіста таварыша Сталіна наша краіна і ў галіне вырашчвання каучукасоў дабілася вялікіх поспехаў. За гэты год знойдзены эфектыўныя каучукасоў і вырашчаваны асноўныя аграрыі, забяспечваючы атрыманы высокіх ураджаю. Стаханавцы калгасаў паказалі і ў гэтай галіне, якія цудоўныя рэзультаты дае сацыялістычная праца.

У калгасе «15 люты», Суалейскага раёна, Іванаўскай вобласці, брыгадёр Іван Міхайлавіч Муратаў, атрымаў 80 кілограмаў насення кок-сагіза з гектара. Зенянява Е. І. Якубіцкая з калгаса «Пяцігодка», Смаляніцкага раёна, Мінскай вобласці, атрымала на тарфяніку 16 цэнтнераў сухіх карэняў з гектара, што роўна 100—120 кілограмам расліннага каучука.

Сірод усіх каучукасоў, якія вырабаваны за апошні год у розных геаграфічных умовах нашай краіны, найлепшым сьце паказаў кок-сагіза. Высокае працэнтнае змяшчэнне каучука (да 18 проц.), магчымае атрыманне рэзультатаў ужо ў першы год культуры, параўнаўча вялікая прытаса-насыненасць да розных экалагічных і глебавых умоў, высокі каэфіцыент размнажэння (1:50), — усё гэта высунула кок-сагіза на першае месца сярод усіх каучукасоў, культывіруемых у нашай краіне.

Значымае кок-сагіза можна бачыць і ў такога супаставлення. Ад найбольш вяломага каучукасоўна на плантацыях, ад якіх усё свет снажыцца каучуком, атрымліваюць:

1. Гевоя (востраў Цэйлон, Галадская Індія і інш.) да 5 год не дае нічога і толькі на 7—8 годзе дае 272 кілограмы каучука з гектара.
2. Гваюла (Мексіка) дае да 1000 кілограмаў каучука з гектара толькі на тавары год, пасля чаго ўбраецца зумі з полі.
3. Кок-сагіза (РФССР, БССР, Казахская ССР) дае ў першы год (на тарфяніку) 200—250 кілограмаў каучука.

Да сучаснага моманта ўжо распрадаваны асноўныя аграрыі культуры кок-сагіза, забяспечваючы атрыманы высокіх ураджаю карэняў. Найбольш цікавым аказалася вырашчэнне кок-сагіза на тарфяніках. Яшчэ некалькі год там назад, пасля таго, як у 1931 г. кок-сагіза быў выяўлен у паўночна-ўсходніх атрагах горнай сістэмы Тын-Шаня, у Казахскай ССР на вышыні 1800—2100 метраў над узроўнем мора, цяжка было дапусціць, што тарфяныя глебы БССР і іншых раёнаў Саюза аказаліся для яго такімі прыячымі.

Работамі Усеазазнага інстытута батэльнай гаспадаркі, дастаткова падвергнутым практычнай калгасаў, пераканана даказана, што кок-сагіза павінна заваяваць асноўныя масівы асушаных батэльных глеб і стаць першараднай тэхнічнай культурай, вырашчаванай на гэтых глебах. Асабліва гэта адносна па БССР, якая мае ў нашай краіне асноўныя фонды асушаных батэльных глеб тыпу, найбольш прыгодных для культуры кок-сагіза.

Асноўным дастойствам тарфянікаў для культуры кок-сагіза з'яўляецца тое, што структура гэтых глеб, багаче арганічнымі матэрыяламі і ўмовы вышчотнасці, ствараюць найбольш прыячымі ўмовы росту і развіцця кок-сагіза.

К перыяду ўборкі на тарфяніку колькасць карэняў кок-сагіза дасягае

1,5—2 млн., а на мінеральнай глебе 300—700 тысяч. На мінеральнай глебе лічыць не ўдалося атрымаць ураджай вышэй 3—5 цэнтнераў паветрана-сухіх карэняў (што роўна прыкладна 30—50 кілограмам каучука), у той час, як на тарфяніку ўжо атрыманы 20—25 цэнтнераў паветрана-сухіх карэняў (што роўна прыкладна 200—250 кілограмам расліннага каучука).

Асноўныя элементы аграрнага кок-сагіза на тарфяніку заключваюцца ў наступным.

Восенню робіцца ворыня, над зябліва балотным плугам на глыбіню 25—30 сантыметраў. Раўняй вясной, калі глеба адтапяла на 10—12 см, робіцца раздолька пластоў дыскавымі баронамі ў 2—5 слядоў. Затым уносяцца ўгнаенні і задзелваюцца дыскавымі баронамі ў 1—2 сляды. Пасля задзелкі ўгнаенняў глеба зараз-жа прыкавацца цяжкім катком.

Унясенне 4—6 цэнтнераў суперфасфата, 3 цэнтнераў калійнай солі і 5 цэнтнераў калчаванага агарка з'яўляецца абавязковым для атрымання добрага ўраджаю.

Сіуба праводзіцца звычайна вярнавой сеейкай з аграічыальнымі колцамі-робарамі на дысках, што забяспечвае неабходную глыбіню задзелкі — 1 см. Шырыня мікрадзяду — 45 см. Нормы высева 2,5—3 кілограмы насення на гектар. Пачатак сіубы — раўняй вясной, калі глеба адтапяла на 10—15 см. Пасля сіубы робіцца ўзятка цяжкім катком.

Пры захаванні ўмоў догляду, якія заключваюцца ў рыхленні мікрадзяду і ў знічэнні пучкаў, колькасць карэняў на гектар к часу іх уборкі дасягае 1,5—2 млн., што дае 20—25 цэнтнераў паветрана-сухіх карэняў, прыкладна, 200—250 кілограмам каучука.

Лепшымі папяралнікамі кок-сагіза на тарфяніку варта лічыць калопі, віка-аўсяную сумесь, азімыя зернявіны, травы.

Распрацаванасць асноўных аграрыяў кок-сагіза на тарфяніках і тое, што вопытыны ўстаноў і калгасаў ужо атрымліваюць невялікія да гэтага часу ўражкі каучукасоўна ва ўмовах палёвай культуры, павінна было-б забяспечыць высокіх валавы аб'ём каучука. Аднак шмат і тэмпы асвецення кок-сагіза на сінішні дзень такавы, што краіна недаарытае штотольна велізарную колькасць каучука.

Наркзамем БССР працягвае таптацца на месцы. У НКЗ БССР аперыруюць сярэднімі лічбамі ўраджаю, дае звысім амавацца азначэнне батэльных глеб для культуры кок-сагіза. Такаса становіцца ў дэлейшым неадрыма.

Краіне патрэбна каучук і БССР можа яго даць з кожным годам ва ўзрастаючай колькасці. Кок-сагіза павінна ў БССР заняць таюе-ж месца, як баююна ў Казахскай ССР. Ужо пяць ёсць уоў для таго, каб у бліжэйшыя 2—3 годы БССР, пры самых сярэмных падліках лавала краіне 1—1,5 тысяч тон расліннага каучука штотольна.

Культуры кок-сагіза на тарфяніках павінна быць навава выключнае азначэнне. Неабходна рушыць кок-сагіза ў БССР у асноўным на батэльныя масівы калгасаў і саўгасаў. Плошча пад кок-сагіза на трэцію пінтодку ў БССР павінна быць даведзена да 10—15 тысяч гектараў. Гэта ўпаўне магчыма і рэальна глеба.

Неабходна неадкладна арганізаваць падрыхтоўку кадры, спецыяльна для калгасаў, культывіруемых кок-сагіза. У кожным раёне БССР, дзе кок-сагіза займае значныя плошчы тарфянікаў, павінна быць спецыяльны атрам на гэтай культуры. Трэба такаса арганізаваць насававаючую і селекцыйную работу па кок-сагіза.

Д. М. АКСЕЛЬРОД, дырэктар Усеазазнага навукова-даследчага Інстытута батэльнай гаспадаркі.

СТВОРЫМ САМАДЗЕЙНЫ СІМФАНІЧНЫ АРКЕСТР

Прагучыць ў якасці музыканта, педагога і дырыжора, мне вельмі часта прыходзілася сустракаць таленавітых людзей розных узростаў і прафесій. Гэта ў большасці сваёй — наша цудоўная моладзь, тая самая моладзь, прадстаўнікі якой, атрымаўшы добрае выхаванне ў совецкай музычнай школе, завялі першыя месцы на сусветных конкурсах скрыпачоў і піяністаў.

Для малодых людзей нашай радзімы шырока адчынены дзверы музычных устаноў. Партыя і совецкі ўрад стварылі ўсе неабходныя ўмовы для выхавання новых кадры выдатных майстраў совецкай музычнай культуры.

У нас ёсць многа рабочых і інтэлігентнаў, якія любяць музыку, захапляюцца ёю. Яны прымаюць актыўны ўдзел у гуртках мастацкай самадзейнасці. Таму мне вельмі, што нарэшце пытанне аб стварэнні, та прыкладу Масквы, Ленінграда і іншых буйных га-

радоў нашай краіны, самадзейнага сімфанічнага аркестра ў Менску. Неабходна лепшых скрыпачоў, віяланчэлістаў і іншых музыкантаў — у дзельнікаў мастацкай самадзейнасці, не адрываючы ад самадзейных гурткоў, звесці ў адзін ансамбль, і такім чынам стварыць самадзейны аркестр сімфанічнай музыкі. Усе магчымае і ўмовы для стварэння такога аркестра ў нас ёсць у наяўнасці.

З свайго боку я бяру на сябе абавязальнасць ўсюмерна садзейнічаць правядзенню ў жыцці гэтага мерапрыемства, і гатоў прыняць непасрэдыны ўдзел у кіраўніцтве самадзейным сімфанічным аркестрам сталіні БССР.

Лічу магчымым, каб таварышы, якія запікаваны ў гэтым пытанні, выказалі свае меркаванні на старонках «Звязды».

Заслужаны артыст рэспублікі А. Л. БЯССМЕРНЫ.

Новыя калгасныя гідрэлектрастанцыі

Днямі ў Дрыбінскім раёне пущана ў эксплуатацыю Валожская калгасная гідрэлектрастанцыя магутнасцю ў 30 кіловат. Электраэнергію атрымлі сусельныя калгасы — імені Сталіна і «Совецкая Беларусь».

У сярэдзіне студзеня атрымаюць по-

вую калгасную гідрэлектрастанцыю калгаснікі калгасаў «Першае мае» і імені Дзержынскага, Чарускага раёна. Магутнасць станцыі — 45 кіловат. У калгасе «Першае мае» ўстаўляюцца 600 светларопаў, у калгасе імені Дзержынскага — 269.

І энергична рыхтаваць яго ў маштабе ўсёй краіны. Патрэбны былі самыя энергичныя меры для ўзбавлення пролетарыята, для забеспячэння магчымае непасрэднага кіраўніцтва паўстаннем.

Ленін падкрэсліваў велізарную ролю, якую павінны адыграць у падрыхтоўцы і самым ходзе паўстання масавыя палітычныя стачкі пролетарыята. Палітычныя стачкі, як форма барацьбы, былі вынесены рускай рэвалюцыяй. Ні адна краіна свету не ведала такога грандыёзнага стачачнага руху, як Расія ў 1905 годзе. Стачкі ўнімалі і раскачалі шырокі масы не толькі рабочых, але і ўсяго народа. Яны палюдылі іх да галоўнай рашаючай сутычкі з царскім урадам — да ўзброенага паўстання.

Ленін указаў, што ў рэзультате ўзброенага паўстання царскі ўрад павінен быць заменены часовым рэвалюцыйным урадам. Як орган перамога паўстання, гэты ўрад павінен быць замаскаваў заваяванай рэвалюцыі, павінен супраціўляцца контррэвалюцыі і правесці ў жыццё праграму бліжэйшых палітычных і экаанамічных пераўтварэнняў, не закрываючы аснову даных грамадска-экаанамічных адносін, але неабходную для далейшага кроку наперад па шляху пераарастання буржуазна-дэмакратычнай рэвалюцыі ў сацыялістычную.

Але гэтай перамогі можна было дабіцца, калі часова рэвалюцыйны ўрад створаны ў рэзультате ўсенароднага ўзброенага паўстання, будзе амяццуюць волю пераважнай большасці народа.

«Рашучая перамога рэвалюцыі нап царызме», — пісаў Ленін, — ёсць рэвалюцыйна-дэмакратычная дыктатура пролетарыята і салянства... і така перамога будзе іменна дыктатурай, г. зн. яна нямунча павінна будзе апырацца на ваявую сілу, на ўзброены масы, на паўстанне, а не на тыя ці іншыя «дэталізм», «мірныя шляхі», створаны ўставамі. Гэта можа быць толькі дыктатура, таму што ажыццяўленне пераўтварэнняў, неадкладна і абавязкова патрэбна для пролетарыята і салянства, выкліка адчайнае супраціўленне і памешчыкаў, і буйных буржуа,

і царызма. Без дыктатуры зламці гэта супраціўленне, адбіць контррэвалюцыйныя спробы немагчыма» (том VIII, стар. 62).

У залежнасці ад сувобнасці сіл і абстаноўкі дасягым улізе сацыял-дэмакраты ў часовым рэвалюцыйным урадзе. Задум сацыял-дэмакрату пры гэтым заключаліся ў бяспінаснай барацьбе з контррэвалюцыяй, у адстаўлянні самастойных інтарэсаў рабочага класа і незалежнасці сацыял-дэмакраты, у імяніцы да поўнага сацыялістычнага перавароту.

Ленін вучыў, што ўстаўленне рэвалюцыйна-дэмакратычнай дыктатуры пролетарыята і салянства ёсць пачатак новай, яшчэ больш жорсткай барацьбы. «У рэвалюцыйна-дэмакратычнай дыктатуры пролетарыята і салянства», — пісаў Ленін, — ёсць, як і ва ўсяго на свеце, мінулае і будучае. Яе мунулае — самадзяржаўе, прыгонніцтва, магнарыя, прымылі... Яе будучае — барацьба супроць прыватнай уладнасці, барацьба наўмагна рабочага а гаспадаром, барацьба за сацыялізм (там-жа, стар. 84—85). Паміж мінулым і будучым дыктатура пролетарыята і салянства няма разрыву. Звергнуўшы царызм, пролетарыят не спыніцца на поўдзворе. Ён пойдзе далей да зваржання капіталізма. Буржуазна-дэмакратычная рэвалюцыя перавадзе ў рэвалюцыю сацыялістычную.

Чым шырэй разгорнецца буржуазна-дэмакратычная рэвалюцыя, тым лягчэй будзе арабіць гэты пераход, «перакладзі ружжо з аднаго плеча на другое».

Ленінская тэорыя пераарастання буржуазна-дэмакратычнай рэвалюцыі ў сацыялістычную ўзброіла пролетарыят і яго партыю перавадаў Ілэяй.

Ленінская тэорыя сацыялістычнай рэвалюцыі, распрацаваная ў рашчэнні III з'езда партыі і ў брашуры «Дзе тачыцца», разбіла тактычныя палажэнні не толькі рускіх меншавікоў, але і ўсяго міжнароднага анархызма.

Еўрапейскія сацыял-дэмакраты выходзілі ў сваёй тактыцы з таго, што пасля буржуазнай рэвалюцыі павінен наступіць працяглы перыяд, на пра-

цягу якога пролетарыят будзе «мірна» эканамізавацца, а буржуазія «эканамі» вагнацца. Анархысты адмаўлялі рэвалюцыйныя магчымасці поўпролетарыіх мас горада і вёскі і лічылі, што ў сацыялістычнай рэвалюцыі пролетарыят будзе алява, без саюзнікаў, супроць усіх непралетарскіх слаўў. Еўрапейскія сацыял-дэмакраты сфармавалі, што ўмовы для сацыялістычнай рэвалюцыі ствараюць толькі ў рэзультате дэлейшага эканамічнага развіцця грамадства, калі пролетарыят будзе шасцю нацыі. Усе гэтыя гінныя, ачыты пролетарскія ўставаўкі былі абвергнуты ціпер ленінскай тэорыяй сацыялістычнай рэвалюцыі.

У распрацоўцы сваёй тэорыі Ленін апыраўся на выказванні Маркса аб неперарывнай рэвалюцыі і аб неабходнасці падтрымаць пролетарскую рэвалюцыю салянскай ваявой. Але гэтыя геніяльныя мыслі не атрымалі далейшага развіцця ў працах Маркса і Энгельса, а тэарэтнік П. Інтэрнацыянала арабіў усё, каб паказаць і аддалі іх адбыццю. Ленін выпягнуў на свет абыты палажэнні Маркса і не толькі паўважыў іх аляваць, але развіў іх далей і пераарастаў у стройную тэорыю сацыялістычнай рэвалюцыі.

Ленін увёў у гэту тэорыю новы момант, сяа абавязковы момант сацыялістычнай рэвалюцыі, — асноў пролетарыята і поўпролетарскіх элементаў горада і вёскі, які ўмову перамогі пролетарскай рэвалюцыі («Кароткі курс гісторыі ВКП(б)», стар. 72).

Разбіраючы асноўныя палажэнні кнігі «Дзе тачыцца», «Кароткі курс гісторыі ВКП(б)» адначас, што неадзінае азначэнне гэтай працы «экаанамізм» тым, што яна ўбагаціла марксізм новай тэорыяй рэвалюцыі і заклала аснову той рэвалюцыйнай тактыкі большавіцкай партыі, пры дапамозе якой пролетарыят нашай краіны атрымаў у 1917 годзе перамогу над капіталізмам (там-жа, стар. 70).

Не дзіўна, што кніга Леніна і рашчэнні III з'езда, апракідваўшы ўверх лямом устаноўку еўрапейскіх сацыял-дэмакрату, выклікалі рэзкія пратэсты ў іх асродках. Калі рашчэнні III з'езда партыі вышлі на нямецкай мове,

Каўцы прапанавалі не распаўсюджаць іх і абавяціць на байкот.

НАСТУПЛЕННЕ РЭСПУБЛІКАНСКІХ ВОЙСК НА ЭСТРАМАДУРСКІМ ФРОНЦЕ

ПАРЫЖ, 8 студзеня. (ТАСС). Па паведамленню агенства Эспань, рэспубліканскія войскі разгарнулі 5 студзеня на Эстрамадурскім фронце аперацыю вельмі шырокага размаху. Маючы выхадным пунктам раён Інохо-

ІСПАНСКАЯ КОМПАРТЫЯ АБ ЧАРГОВЫХ ЗАДАЧАХ РЭСПУБЛІКІ

БАРСЕЛОНА, 7 студзеня. (ТАСС). Палітбюро іспанскай компартыі прыняло рашэнне аб задачах рэспублікі ў сувязі з наступленнем італьянскіх войск на ўсходнім фронце. Компартыя вітае баяноў рэспубліканскай Іспаніі, якія гераніа адваваюць гэе атакі інтэрвентаў. Компартыя рамаа з тым падарэжае супроць дэмакратыі і падкрэслвае, што сур'ёзна небяспека, што навісла над Каталоніяй, яшчэ не ўстранена. У рашэнні высюваецца лозунг — «не аддаваць больш ворагу ні адной пазіцыі! У выпадку отраты пазіцыі неадкладна пераходзіць у контратаку, каб узяць яе назад!»

Зварот Французскай усеагульнай канфедэрацыі працы да іспанскага народа

ПАРЫЖ, 7 студзеня. (ТАСС). Агенства Эспань перадае, што ў Барселоне атрымана пісьмо французскай Усеагульнай канфедэрацыі працы, падпісанае генеральным сакратаром канфедэрацыі Л'юкам Жуа. У гэтым пісьме Усеагульная канфедэрацыя працы выражае шчырае ўдзячэнне, што 1939 год будзе апошнім годам іспанскай вайны і што ён азнамяецца перамогай рэспубліканскай справы. «Іспанскія таварышы і браты, — піша Жуа ў заключэнне, — Усеагульная канфедэрацыя працы запэўняе вас, што яна будзе падтрымліваць вас да канца, бо ваша барацьба з фашызмам з'яўляецца нашай агульнай барацьбай».

ГЕРМАНИЯ РЫХТУЕЦА ДА НОВАГА ЗАХВАТНІЦКАГА АКТУ

ЛОНДАН, 7 студзеня. (ТАСС). Спецыяльны берлінскі карэспандэнт газеты «Дэйлі мейл» паведамляе, што ў бліжэйшыя тыдні тэрыторыя Клайпеды (Мемель) будзе насільна далучана да фашыскай Германіі. Далучэнне гэтай літоўскай тэрыторыі, па словах карэспандэнта, германскія фашысты прапаноўваюць правесці наступным чынам: на адкрыці мейскага сейміка 12 студзеня павіна быць прынята рашэнне аб неадкладным далучэнні Клайпеды да Германіі; калі-ж літоўскі ўрад акажа супраціўленне, то Германія неадкладна прырэзае да ваенных дзеянняў. З гэтай мэтай на літоўскай граніцы ўжо скамантраваны германскія войскі.

Увядзенне працоўнай павіннасці для жанчын у Германіі

ПРАГА, 7 студзеня. (ТАСС). Па распараджэнню Герынга з 1 студзеня ў Германіі ўведзена абавязковая працоўная павіннасць для жанчын у сельскай або хатняй гаспадарцы. Кожная жанчына да наступлення на якую-б ні было самастойную работу павіна адрацаваць год у памешчыцка-кулацкай гаспадарцы або адслужыць гэты тэрмін у якасці хатняй прыслужы. Распараджэнне Герынга выклікала вострай нязгоднай рабочай сілы ў памешчыцка-кулацкіх гаспадарках і прывяло да пачатку гораў і мабілізацыі рабочых на ваенна-фартыфікацыйнай работы.

Вызваленне Тома Муні

НЬЮ-ЁРК, 7 студзеня. (ТАСС). Уноў выбраны губернатар штата Каліфорнія прагаворыў дэмакрат Олсон сёння вызваліў Тома Муні. Том Муні ў поўдзень пакінуў турму Сан Квентіна, у якой ён правёў 22 гады. Том Муні быў прыгаворан да пакарання смерцю, замененага затым пакараўшым зняволеннем, на хлусліва абвінавачанню ва «чужыненні тэрыторыянага акта ў часе патрыятычнага дэманстрацыі ў Сан-Францыска ў 1916 годзе». За час свайго зняволення Том Муні трохчы паказаў апекальні ў Вярхоўны суд ЗША, але ўсімі раз Вярхоўны суд адхіліў яго апекальні. Апошні раз Вярхоўны суд ЗША адхіліў апекальні Тома Муні 11 кастрычніка 1938 года.

У доме адначасна імені 11-га ліпеня. НА ЗДЫМКУ: Валодзя Палацін — вучань VII класа 19 школы і Вера Місучыне — вучаніца IX класа 68 школы, прыбыўшыя ў дом адначасна на час канікул, адраўляюцца на лыжную прагулку. Фото С. Грына.

ПРЫВІТАННЕ БРАЦКАМУ НАРОДУ!

Я вельмі шчасліва, што прыехала ў Савецкую Беларусь у момант, калі беларускі народ святкуе перамогу лінгвіска-статліскай нацыянальнай палітыкі, знаёмшай арае выражэнне ў велізарных дасягненнях рэспублікі за дваццаць год яе існавання. Рэалізацыя беларускага народа — радасць усіх народаў вялікага Савецкага Саюза. Не спячэчы на далёкую адлегласць, што аддзяляе Савецкую Беларусь ад Савецкага Узбекістана, узбекскі народ вельмі блізка беларускаму як па сваіх імкненнях, так і па агульнай барацьбе за перамогу камунізма пад сцягам Леніна—Сталіна. Узбекскі народ ведае, што заходняя граніца СССР, якая ахоўваецца зоркімі вартавымі жаўнерамі фарпоста — ордэнаснай Беларусі, — і надалей будзе на манейшым замку, і любая спроба ворага парушыць свяшчэнную граніцу сустрэне знішчальны адпор. Я шчасліва паказваю беларускаму народу Узбекістана мастацтва і пераможныя песні і танцы, якія даюць нам паланіні мяне свай радасцю і музыкальнасцю. Гарачае прывітанне брацкаму народу Савецкай Беларусі!

ТАМАРА ХАНУМ, дэпутат Вярхоўнага Савета Узбекіскай ССР — народная артыстка УзССР — ордэнаносца.

НОВЫЯ КНІГІ

„ВЫБРАННЫЯ ТВОРЫ“ В. В. МАЯКОўСКАГА

Дзяржаўнае выдавецтва Беларусі (дзізел дзіцячай літаратуры) выпусціла зборнік выбраных твораў таленавітага паэта савецкай эпохі В. В. Маякоўскага. У зборніку выдатныя творы паэта — паэма «Владзімір Ільіч Ленін», вершы «Левы марш», «Празасялянныя», «Таварышу Нэтэ — парадку і чалавеку», «Блэк вяд уайт» і «Юбілейнае». Выданне твораў вялікага паэта В. В. Маякоўскага на беларускай мове — факт вялікага палітычнага і культурнага значэння.

„ВЫБРАННЫЯ АПАВЯДАННІ“ М. ЛЫНЬКОВА

У гэтым жа выданні наладна вышаў з друку зборнік выбраных апавяданняў беларускага пісьменніка Міхася Лынькова. Чытач у ім зможа прачытаць такія апавяданні, як «Баян», «Андрэй Лятух», «Над Бугам», «Выпадак на чысты» і інш. Асабілісць твораў М. Лынькова — рознастайнасць тэматыкі, пікавы сюжэт і самавітасць мовы. Чытач з задавальненнем прачытае гэты зборнік. Трэба толькі пажадаць выдавецтву добрыя кнігі лепш афармляць.

МАЛЕНЬКІ ФЕЛЬЕТОН „КІПУЧАЯ ДЗЕЙНАСЦЬ“

Есць яшчэ такія работнікі. Час ад часу іх ахапляе адміністрацыйны зултанавы, выдаваць загады, штрафаваць, словам — рабіць такое, каб бачна была іх кіпучая дзейнасць і неўгасальная энергія. Адміністрацыйнай камісіі Віцебскага горавета стала з асведомленых крыніц вядома, што грамадзянін Чарнецкі паспрачаўся на вуліцы са свай жонкай. Камісія ўгледзела ва ўчынку Чарнецкага крушэнне маральных асноў, парушэнне правілаў атыкі, паход супроць благарэспубліканскай і падвергла грамадзяніна Чарнецкага штрафу. У пастанове так і запісана: «За спрэчку са свай жонкай на вуліцы». Грамадзянін Доўнар, жыхар Бабруйска, наладзіў у сабе на кватэры вечар з танцамі. Пры чым, арэбіў грубую памылку: не запятаў горавету — мажана танцаваць ці нельга. І паллашўся за гэта. Яго аштрафавалі. Няхай ведае, як танцы наладжваць... Якія такія могуць быць танцы ў адказны перыяд часу! Ды ведаеце, калі пайсці па лініі даволу танцаў, то, чаго добрага, пачнуць на вечарах песні спяваць. На што гэта булзе падобна! Жыхар Магілева Пархамка аштрафаван адміністрацыйнай камісіяй горавета «за доўгае мыццё ў лазні агульнага карыстання». На самой справе, падумаеце самі, калі кожны грамадзянін будзе мыцца ў лазні столькі, колькі яму ўздумаецца, тах зорт ведае, што атрымаецца. Пойдзе такі Пархамка раніцою ў лазню, скажа жонцы, каб яна прынесла яму снадзенне і абел, і будзе сабе мыцца цэлы дзень. А што рабіць астатнім жыхарам мыюццага ўзросту?! Ехаў у аўтабусе грамадзянін Коўнер, жыхар Магілева. У гэтым жа аўтабусе ехала грамадзяніна Гельфанд. Здарылася так, што Гельфанд зацэпілася за нагу Коўнера. Аб гэтым стала вядома горавету. І выносіцца пастанова: «Аштрафавалі грамадзяніна Коўнера за тое, што ў аўтабусе грамадзяніна Гельфанд зацэпілася за яго нагу». Так яму і трэба. Няхай не выстаўляе свае ногі, малі едзе ў аўтабусе. Няхай трывае свае ногі пры сабе. Грыбоб, жыхар Мозыра, меў неаспарожнасць пакатацца на лыжах па вуліцах горада. Ён гэта зрабіў без усякага згоды ўмыслу. Лыжы ў яго ёсьць, снег добры, чаму не пакатацца? А ў горавету прытрымліваюцца іншай думкі. Катацца на лыжах? Па вуліцах? Сярод белага дня? Хіба для гэтага існуюць вуліцы? Аштрафавалі! Кіраўнікоў Рагачоўскага горавета пачало хваляваць такое пытанне. На якой падставе козы, свінні, куры і гусі шлюцца па вуліцах, ходзяць туды, куды ім уздумаецца, робяць тое, што ім падобна, быццам-бы і няма горадскага савета. Так далей прадаўжана не можа. Трэба пакласці канец такому разгільдзіству! І для таго, каб пакласці канец такім неарганізаваным паводзінам жыўлы і хатніх птушак, горавету выдае абавязковую пастанову: «1. Забараніць усім уласнікам выпускаць жывёлу, хатніх птушак (курэй, гусей) на вуліцы, базарныя плошчы, гарадскія сады і інш. 2. Забараніць прагон і праход жывёлы па Цымерманскай вуліцы. 3. За парушэнне гэтай пастановы — штраф да 100 руб. ці прымусовыя работы да 14 дзён». Пастанова ўпрыгожана подпісамі «Вось дзяер будзе ўведзена парадка». Някія козы і куры, а роўна і гусі па вуліцах праходзіць не будучы. Не з'ячужа-жа яны парушаць абавязковую пастанову горавета. Ды каму гэта хочацца падзяргацца штрафу! Вось што значыць, таварышы, адміністратыўны зуд. Відаль, людзям, якія выносіць такія пастановы, не даюць спакою лаўры пачырванелы градапрашчэнны, які лічыць, што кожны «зубеўды» ў чым-небудзь вйнаваў і, таму зубеўды-ж належыць на парочную яго волю ўдзяцьнічаць». Што-ж, надручныя лаўры! С. ПРАЦУОУ.

АЛІМПІАДА ДЗІЯЧАЙ МАСТАШКАЙ САМАДЗЕЙНАСЦІ

ВІЦЕБСК. (Нар. «Звязда»). На працягу некалькіх дзён у клубе імені Клары Цэткін праходзіць абласная алімпіада дзіцячай мастацкай самадзейнасці. Сваё майстэрства дэманструюць 900 вучняў школ Віцебска і раёнаў.

Залу клуба штодзённа заўважыць сотні юных глядачоў. Добра выканалі балетную іспыненіроўку «Дзед пасадзіў рэпу» вучні 7-й лівянскай школы; вучаніцы аршанскай 37-й школы паказалі рад апрабаваных спартыўных нумароў і т. д.

КАЛГАСНЫЯ СПАРТОВЫЯ СПАБОРНІЦТЫ

У буйнейшых калгасах БССР праходзяць унутрыкалгасныя спартыўныя спаборніцтвы па лыжах, калыхах і стральбе. У калгасах імені Леніна і імені ЦК КП(б)В, Менскага раёна, ужо адбыліся спаборніцтвы па лыжах. У гэтым месяцы ва ўсіх раёнах рэспублікі будуць праведзены спаборніцтвы калгаснікаў-фізкультурнікаў па зімовых відах спорта і стральбе.

ДЗЕННІК

* 11 студзеня, у 7 гадз. вечара, у памяшканні клуба Дзяржстраху (вул. Энгельса 1) Комуністычнай адраўляецца 5-я Менская гарадская канфедэрацыя комсамольцаў. Часовыя пасведчаны выдаюцца ў гарькое комсамольца з 10 г. да 4 г. дня і з 6 г. да 9 г. вечара. * Сёння, у 7 гадзін вечара, у Доме партызанаў (пакой 20) адбудзецца кансультацыя па пытанню перапісу насельніцтва. * Сёння, у 7 гадзін вечара, у Доме партызанаў (пакой 21) адбудзецца кансультацыя па пытанню перапісу насельніцтва. — А — Ад рэдакцыі У газете «Звязда» № 177 ад 3 жніўня 1937 года ў артыкуле «Школьнікі ў Менжаргандлі» абвінавачваўся тав. Флеер у сувязі з ворагамі народа і ў школьніцтва. Пры паўторнай праверцы абвінавачвання супроць тав. Флеера не пацвердзіцца. Вык. абавязкі аднаго рэдактара Д. Т. ЛЕБЕДЗЕУ.

Гукавы кінатэатр „ЧЫРВОНАЯ ЗОРКА“ 3 9 студзеня НОВЫ ГУКАВЫ МАСТАШКІ ФІЛЬМ, вытворчасці МОСФІЛЬМ. ЧЭСЦЬ Фільм расказвае аб барацьбе славянскіх савецкіх чыгуначнікаў са шпіёнскай «стэрай прадзельцаў», аб тым, як яны пад кіраўніцтвам сталінскага наркома Л. М. КАГАНОВІЧА выгаюцца з ворагаў народа, падмажыць і ўмацаваць работу выдатнага калгасна-красноармейскага сістэмы краві — чыгуначнага транспарта. Сцэнарыст Л. І. Ю. НИКУЛІНЫ. Рэжысёр Е. ЧАРВЯКОУ. У ролі галоўных ролі: засл. дзеяч мастацтваў П. АЗІМОВІЧ, засл. арт. респ. ВАНІН, АНЕНКА, ПЕЛЬЦЫОР, АБДУЛА і інш. ШТОДЗЕНЬ 4 СЕАНСЫ. Пачатак у 6, 7.30, 9.15 і 11 г. КАСА 8 і 1 г. ДНІ. У файе — КАНЦЕРТЫ СІМФАНІЧНАГА АРКЕСТРА пад кіраўніцтвам Н. КЛАРА.

ДЗЯРЖАФАРМОНІЯ БССР (намяшк. клуба імя Сталіна) 10 студзеня — КАНЦЭРТ народнай артысткі УзССР Тамары ХАНУМ у ансамблем. У праграме песні і пляскі народаў СССР. Пачатак ролі ў 8 гадзін вечара. Блеты ў касе клуба штодзённа ў 12 да 2 і з 6 да 9 г. веч. Аб'ектмет № 20. Беларускі дзяржаўны драматычны тэатр 9 студзеня ПАРТЫЗАНЫ Аб'ектмет № 05. Пачатак у 7 г. 30 м. веч. Дзяржаўны ўраўскі тэатр БССР 9 студзеня ЛЕВІКЕ-САЛДАТ Аб'ектмет № 25. Пачатак у 8 гадзін вечара. Кінатэатр «Чырвоная Зорка» ЧЭСЦЬ Кінатэатр «РОДІНА» НА ГРАНІЦЫ На падставе загада па Наркамату заготовак СССР за № 2019 ад 22 лістапада 1938 г., прадпрыемствы і трэсты „САЮЗМУКА“ в 1 студзеня 1939 г. ПЕРАЙМНОЎВАЮЦА „ГАЛОЎМУКА“ Наркамзема СССР.

ДЗЯРЖСТРАХ БССР У ДЗЯРЖСТРАХУ МОЖНА ЗАСТРАХАВАЦЬ СВАЕ ЖЫЦЦЁ У ІНДЫВІДУАЛЬНЫМ ПАРАДКУ. НА СТРАХАВАННЕ ПРЫМАЮЦА ГРАМАДЗЯНЕ ВА ўЗРОСЦЕ АД 16 ГОД. ПЛАЦАЖЫ УСТАНАЎЛЯЮЦА ў ЗАЛЕЖНАСЦІ АД УМОЎ СТРАХАВАННЯ ў РАЗМЕРЫ ад 2 р. 50 к. і вышэй за кожную 1000 рублёў СТРАХАВОЙ СУМЫ ў ГОД. ІНДЫВІДУАЛЬНЫЯ СТРАХАВАННІ ПРЫМАЮЦА НА ЛЮБУЮ СУМУ. ЗА ДАВЕДКАМІ ЗВЯРТАЙЦЕСЯ ў ІНСПЕКЦЫЮ ДЗЯРЖСТРАХА ПРЫ РАЙГОРФІНАДЗЕЛАХ І К АГЕНТАМ ДЗЯРЖСТРАХА. Упраўленне дзяржстраха НКФ БССР.

Менская машынарамонная майстэрня (Гандлёвыя 31) ПРЫМАЕ У РАМОНТ ПАКРЫШКІ ад мясцовых арганізацыяў, іншагародніх кліентаў і ваваскоўных часцей (у кожнае араванай колькасці). МАЙСТЭРНЯ ГАРАНТУЕ ТЭРМІНОВАСЦЬ ВЫКАНАННЯ РАМОНТУ НА ПРАЦЯГУ 5 ДЗЕН. ПРАВОНІСЦА ТАКСАМА АБМЕН ПАКРЫШАК НА МЕСЦЫ (па жадаванню заказчыкаў). ТЭРМІН ЗАКЛЮЧЭННЯ ДАГАВОРАУ НА РАМОНТ з 5 па 20 СТУДЗЕНЯ 1939 г.

Магазін № 7 санітарыі, гігіены і оптыкі ПЕРАМЯСЦІўСЯ в вул. ЭНГЕЛЬСА ва ўноў АДКРЫТЫ МАГАЗІН на рагу вул. ДЕНІКОўКА і СОВЕЦКАЯ. У ПРодажы ПРАДМЕТЫ СА НІТАРЫ, ГІГІЕНЫ І ДОГЛЯДУ ЗА ХВОРЕМ, ПАТЭНТОВАННЫЯ СРОКІ І ПЕРАВАЗЯЧНЫ МАТЭРЫЯЛ. АКУЛЯРЫ, ПЕНСІ, ВІНОКЛІ, ЛУПЫ І ТЭРМОМЕТРЫ. ПРЫ МАГАЗІНЕ ёсць ОПТЫЧНАЯ МАЙСТЭРНЯ. МАГАЗІН АДКРЫТ з 9 г. раніцы да 10 гадзін вечара. МЕНАВАЛДЗЯЦЬ ЛЕВІКЕ-САЛДАТ П. П. П. П.